

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ  
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ,  
ОБЛІКУ, ФІНАНСІВ І ПРАВА**

**ACTUAL PROBLEMS OF ECONOMICS,  
ACCOUNTING, FINANCE AND LAW**

**Збірник тез доповідей  
Book of abstracts**

**Частина 8  
Part 8**



**7 травня 2020 р.  
May 7, 2020**

**м. Полтава, Україна  
Poltava, Ukraine**



**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА  
КОНФЕРЕНЦІЯ  
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL  
CONFERENCE**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ,  
ОБЛІКУ, ФІНАНСІВ І ПРАВА**

**ACTUAL PROBLEMS OF ECONOMICS,  
ACCOUNTING, FINANCE AND LAW**

**Збірник тез доповідей  
Book of abstracts**

**Частина 8  
Part 8**

**7 травня 2020 р.  
May 7, 2020**

**м. Полтава, Україна  
Poltava, Ukraine**



УДК 33  
ББК 65

**Актуальні проблеми економіки, обліку, фінансів і права:** збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 7 травня 2020 р.): у 10 ч. Полтава: ЦФЕНД, 2020. Ч. 8. 71 с.

У збірнику тез доповідей представлено матеріали учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми економіки, обліку, фінансів і права» з:

**D. Serikbayev East Kazakhstan State Technical University  
Kazakh-American Free University**

**Академія адвокатури України**

**Академія Державної пенітенціарної служби України**

**АТ «Укрексімбанк»**

**Барановичский государственный университет**

**Белорусский государственный экономический университет**

**Білоцерківський національний аграрний університет**

**Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ**

**Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»**

**Відокремлений підрозділ Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»**

**Вінницький національний технічний університет**

**Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ**

**ВП НУБіП України «Ірпінський економічний коледж»**

**ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»**

**ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»**

**ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»**

**ДВНЗ «Університет банківської справи» Черкаський інститут**

**ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»**

**Дніпровський державний технічний університет**

**Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара**

**Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ**

**Донбаська державна машинобудівна академія**

**Донецький науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України**

**Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського**

**Донецький національний університет імені Василя Стуса**

**ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»**

**Запорізький національний університет**

**Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу**

**Інститут демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи Національної академії наук України**

**Інститут економіки промисловості**

**Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України**

**Київський національний лінгвістичний університет**

**Київський національний торговельно-економічний університет**

**Київський національний університет будівництва і архітектури**

**Київський національний університет імені Тараса Шевченка**

**Київський національний університет технологій та дизайну**

ЗМІСТ  
CONTENTS

<b>СЕКЦІЯ 25. ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ</b> <b>SECTION 25. FINANCE, BANKING, INSURANCE .....</b>	<b>8</b>
<i>Аніловська Г. Я.</i> ФІНАНСОВА СКЛАДОВА НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ ДЕТИНІЗАЦІЇ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА .....	8
<i>Атцподіна Л. М.</i> ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ КРАЇН- ЧЛЕНІВ ЄС У ПОСТКРИЗОВИЙ ПЕРІОД .....	10
<i>Балацька А. П.</i> АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА ПРОБЛЕМ ТА ТЕНДЕНЦІЙ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ .....	12
<i>Безродна О. С., Кубась І. Є.</i> АНАЛІЗ ПІДХОДІВ ДО ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ .....	15
<i>Бондаренко Л. П., Лавренюк А. В.</i> СТАН ТА ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ КРЕДИТНОГО РИНКУ В УКРАЇНІ .....	17
<i>Ватаманюк-Зелінська У. З., Діяткова Д. М.</i> ВИКОРИСТАННЯ СТАНДАРТУ ІВАН В СИСТЕМІ КАЗНАЧЕЙСЬКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ .....	19
<i>Бондаренко Л. П., Корначук О. Ю.</i> ДИНАМІКА ДЕРЖАВНОГО БОРГУ ТА ПРОБЛЕМИ ЙОГО НАГРОМАДЖЕННЯ .....	22
<i>Витвицька У. Я., Дроняк В. В.</i> ІНВЕСТИЦІЙНА БЕЗПЕКА ЯК СКЛАДОВА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА .....	23
<i>Гетьманенко Ю. О.</i> МЕХАНІЗМ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ У ПІДВИЩЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ВИДАТКІВ БЮДЖЕТУ .....	26
<i>Денкова Г. М., Нетребчук Л. О.</i> КОМІСІЙНІ ДОХОДИ ЯК ДЖЕРЕЛО ПІДВИЩЕННЯ ДОХОДНОСТІ БАНКУ .....	28

<b>Жуков В. В.</b> СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ.....	31
<b>Курінна О. В.</b> РОЛЬ РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ.....	33
<b>Kozmenko Serhii, Khaled Aldiwani, Frolov Serhii</b> METHODICAL APPROACH TO CONSIDERATION OF THE GOVERNMENT BUDGET OPTIMIZATION BASED ON INCOME AND EXPENDITURE BALANCING .....	34
<b>Миронович В. С., Сейсебаєва Н. Г.</b> ВНУТРІШНІ І ЗОВНІШНІ ЗАГРОЗИ ДІЯЛЬНОСТІ АТ «КРЕДОБАНК» .....	37
<b>Клепак О. М.</b> СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ БЕЗГОТІВКОВОГО ОБІГУ В УКРАЇНІ .....	38
<b>Мізіна О. В., Долга В. С.</b> ВІДМІННОСТІ В ОЦІНЦІ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТА БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ.....	40
<b>Назукова Н. М.</b> ВПЛИВ ЗНАНЬ, УМІНЬ І НАВИЧОК НА ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ: УЗАГАЛЬНЕННЯ ТЕОРЕТИЧНИХ ВИСНОВКІВ ТА ЕМПІРИЧНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ.....	42
<b>Потапенко М. М.</b> ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ.....	45
<b>Романовська Ю. А., Складанюк М. С.</b> ІНФЛЯЦІЯ: УКРАЇНА ТА НІМЕЧЧИНА .....	47
<b>Попова К. В., Тіверіадська Л. В.</b> ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО РИНКУ В УКРАЇНІ.....	50
<b>Башавець К. О., Румянцева С. Г.</b> АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ В УКРАЇНІ.....	52
<b>Рудюк Л. В.</b> ПОДАТКОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ: ГЕНЕЗА, СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК .....	55

УДК 336.76.330

Жуков В. В.

канд. екон. наук, доцент кафедри банківської справи,  
Харківський національний економічний університет  
імені Семена Кузнеця

## СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ

Рішення щодо інвестицій належать, мабуть, до найбільш важливих і складних, які приймаються вищими керівниками компаній, оскільки: стосуються надзвичайно великих капітальних витрат; як правило, справляють вплив протягом тривалого періоду; використовуються на досягнення стратегічних цілей діяльності компаній; характеризуються високим рівнем невизначеності результатів інвестування, оскільки ґрунтуються на прогнозованих значеннях показників діяльності компаній в майбутньому і часто потребують суб'єктивної оцінки перспектив.

На сучасному етапі планування являє собою процес відновлювального аналізу фінансової діяльності за допомогою засобів, які раніше вважалися недоступними для застосування. До таких засобів належать теорія неупорядкованості, реальні опціони, інтелектуальний аналіз даних і системи штучного інтелекту, включаючи системи з нечіткою логікою і нейронні мережі, а також інші системи і моделі. Технічні досягнення дозволяють приймати рішення в діапазоні від прогнозування нелінійних залежностей до розподілу ресурсів.

Інтелектуальний аналіз даних, системи з нечіткою логікою, реальні опціони, аналіз ціноутворення, розробка моделей та інші перевірені засоби управління фінансовою діяльністю забезпечують фінансову надійність компанії, а процес наукового аналізу, кінцевим результатом якого є створення оптимальних умов для підприємницької діяльності компанії, починається, майже без винятку, в умовах неупорядкованості [1, с. 66].

Теорія неупорядкованості застосовується в описі нових технологій, які використовуються у фінансовій діяльності компаній, у ході аналізу інвестицій і в економіці. Під час дослідження ринків капіталу вважається, що теорія неупорядкованості дозволяє виявити нерегулярності, характерні для нелінійних, динамічних, складних і невизначених систем. Важливим є використання теорії неупорядкованості для визначення напрямів розвитку ринку цінних паперів. Згідно з теорією випадкових блукань в умовах ринку цінних паперів щоденні зміни цін розглядаються як випадкові блукання, оскільки зміни цін є незалежними і характеризуються однаковим розподілом імовірностей [2, с. 63]. Однак довгострокові тренди (із зростанням і зниженням цін) не є випадковими, оскільки відповідають лініям загального тренду, що складаються з часткових ліній. Випадковими є часткові лінії, але не вся лінія загального тренду. Теорія неупорядкованості враховує залежність у вигляді зворотного зв'язку системи від початкових умов. Така залежність особливо виявляється в разі, якщо система недостатньо захищена від ризику втрат.

Ще одним останнім досягненням у галузі прийняття рішень щодо інвестицій є теорія утворення опціонних цін. Рішення щодо інвестицій підтримуються завдяки застосуванню методів теорії утворення опціонних цін для оцінки інвестиційних проектів і визначення оптимальної динамічної стратегії при інвестуванні в реальні активи. До основних літературних джерел у цій галузі належить, наприклад, статті М. Бреннана та Е. Шварца [3, 4].

Як вважають деякі спеціалісти, аналогія між фінансовими опціонами і корпоративними інвестиціями, що створює нові можливості в майбутньому, є

зрозумілою і прийнятною. М. Гланц [1, с. 154] стверджує, що, розуміючи сутність методу аналізу утворення опціонних цін, у сучасних умовах можливо і бажано аналізувати стратегічні напрями розвитку підприємницької діяльності та інвестування як варіанти вибору, які необхідно здійснювати першочергового, тоді як провадження інших варіантів можна затримати.

Д. Фіш та С. Твінн [5, с. 50] стверджують, що багато компаній застосовують методи аналізу для прийняття рішень і зацікавлені у впровадженні новітніх досягнень теорії утворення опціонних цін.

Деякі спеціалісти вважають, що оптимальний метод оцінки інвестиційних проектів повинен враховувати невизначеності, характерні для підприємницької діяльності, і забезпечувати активне прийняття рішень, необхідних для успішності вибраної стратегії щодо інвестицій. Підтримується також точка зору що в останні роки дістали поширення реальні опціони в гірничій, нафтовій і фармацевтичній галузях промисловості, а також у сферах, пов'язаних із забезпеченням життя людей, тобто в таких, які характеризуються високим рівнем невизначеності і в яких необхідне пристосування проектів до умов, що змінюються.

Також зазначається, що для багатьох компаній важливе значення має спосіб дисконтування надходжень коштів. Взагалі, дисконтна ставка визначається як альтернативна витрата капіталу, уточнена з урахуванням ризику, пов'язаного з проектом, але важко уточнити дисконтну ставку з урахуванням ризику, пов'язаного з проектом, в оцінюванні будь-яких інвестицій.

Опціон являє собою договір, який надає його власнику право купувати або продавати деякі активи за фіксованою ціною на певну дату або перед певною датою. Методи з використанням реальних опціонів дозволяють безпосередньо моделювати й оцінювати здатність керівництва компанії приймати рішення після усунення деяких невизначеностей і не вимагають використання дисконтної ставки, визначеної з урахуванням ризику, тому труднощі, пов'язані з визначенням правильної дисконтної ставки, усуваються.

Реальні опціони подібні до фінансових опціонів тим, що компанії, для яких існують незалежні можливості інвестування, мають право, але жодним чином не зобов'язані забезпечувати очікувані надходження коштів. Реальний опціон, як і акціонерний опціон і товарний опціон, забезпечує більш гнучкий метод оцінки інвестицій у наукові дослідження, ніж традиційний фінансовий аналіз.

Отже, сучасна методика оцінки ефективності реальних інвестиційних проектів ґрунтується на концепції зміни вартості грошей в часі й передбачає застосування таких динамічних показників оцінки ефективності, як чиста поточна вартість, індекс доходності, внутрішня норма доходності й дисконтований період окупності. Економічна природа даних показників є такою, що у випадку оцінки ефективності окремого інвестиційного проекту формується однозначний висновок щодо його ефективності або неефективності.

Набагато складнішою може виявитися комплексна оцінка ефективності двох або більшої кількості альтернативних проектів, коли в окремих випадках має місце конфлікт між показниками, що не дозволяє сформулювати на їх підставі однозначний висновок щодо вибору з цих альтернативних проектів ефективнішого. Відокремлена проблема конфлікту між динамічними показниками оцінки ефективності альтернативних інвестиційних проектів потребує додаткових досліджень, які дозволять підвищити якість обґрунтування інвестиційних рішень.

#### **Список літератури**

1. Glantz M. (2000) Scientific Financial Management: Advances in Financial Intelligence Capabilities for Corporate Valuation and Risk Assessment. Kyiv: NY: AMACOM. (in Ukrainian).

2. Ernesto Lumbert. (2006). The role of financial manager. Finance for Managerial Decision Making. (in USA).
3. Brennan M., L. Trigeorgis. Eds. Project Flexibility, Agency and Competition. URL: <http://search.barnesandnoble.com> (дата звернення: 20.12.2019).
4. Schwartz E., Trigeorgis L. Real Options and Investment Under Uncertainty: Classical Readings and Recent Contributions. URL: <http://books.google.co.uk> (дата звернення: 20.12.2019).
5. Fish D., Twinn S. (1997) Quality Clinical Supervision in the Health Care Professions: Principle Approaches to Practice. (in USA).

**УДК 336.7**

**Курінна О. В.**

старший викладач кафедри фінансів та обліку,  
Таврійський національний університет  
імені В. І. Вернадського

### **РОЛЬ РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ**

Фінансові ринки є досить складним, високотехнологічним та нестабільним середовищем. За своєю природою банківська справа безпосередньо пов'язана з різноманітними фінансовими ризиками, основними з яких є кредитний та ризик ліквідності. Як наслідок, стійкість та конкурентоспроможність будь-якої кредитної організації значною мірою визначається досконалістю системи моніторингу та управління банківськими ризиками, їх методологією і практикою. Історія банківської справи наочно демонструє, що неправильна політика у сфері управління основними видами фінансових ризиків може привести банк до банкрутства. Основні помилки в управлінні комерційним банком полягають або в недооцінці ролі ризик-менеджменту, або в його невірній постановці. І навпаки, правильна оцінка та коректне управління ризиками дозволяють значно мінімізувати втрати кредитної організації.

Основна задача управління ризиками полягає у виявленні та запобіганні можливих несприятливих подій, виявленні джерел та причин їх виникнення, подальшого усунення ризиків або віднаходження шляхів мінімізації їх наслідків, створенні методологій управління та оцінки [1, 2].

Провідна роль у забезпеченні життєздатності та конкурентоспроможності комерційного банку належить усвідомленню важливості ризик-менеджменту. Керівництво банку несе повну відповідальність за обсяги ризику, прийняті банком, можливу величину втрат та їх об'єктивну оцінку. Як показує досвід, проблеми починаються саме через відсутність розуміння ролі контролю ризиків в управлінні банком. Вищий менеджмент зобов'язаний приділяти особливу увагу запровадженню процедур ризик-менеджменту.

В основі банківського управління ризиками покладені такі принципи [3]:

- прогнозування можливих джерел збитків або ситуацій, здатних принести збитки, їхній кількісний вимір;
- фінансування ризиків, економічне стимулювання їх зменшення;
- відповідальність і обов'язок керівників і співробітників, чіткість політики і механізмів управління ризиками;
- скоординований контроль ризиків по всіх підрозділах і службах банку, спостереження за ефективністю процедур управління ризиками.

Комерційним банкам для забезпечення функціонування ефективної системи ризик-менеджменту необхідно: